

Of wil mogelijk iemand den vooruitgang daarin zien, dat het al schrikkelijker moet worden?

Dat kan alleen hij maar meenen, die de Wederkomst des Heeren ziet als den dag, die anders niet is, dan een dies irae, een dag van toorn. Maar hij heeft ook nog een andere zijde, en die is de hoofdzak: hij is ook een dies gratiae, een dag der genade:

Haec est dies nostrae spei,
Huius mira vis diei
Legis testimonio.⁴⁾

Wie het zóó ziet — en het is niet anders — die zal ook tot het inzicht komen, dat de rijkdom van die genade op den Pinksterdag weer duidelijker in het licht is gesteld, en de Godsopenbaring weer in die richting is vooruitgegaan.

Niet voor hen, die meenen, dat die „dag van Jahweh“ uitsluitend of overwegend een dies irae is. Daar hooren we ook wel iets van.

Petrus heeft het er over; over die woorden van Joël, dat de zon zal veranderd worden in duisternis, en de maan in bloed eer die groote en doorluchtige dag des HEEREN komt.

Maar hij heeft gelukkig wat voorafgaat niet vergeeten: het profeteeren, en droomen en gezichten zien door jong en oud, door kinderen en knechten; dat alle vleesch den Geest ontvangt!

En dat is de hoofdzak van „dien dag“.

Ook van het Eindgericht: Vervuld met den Heiligen Geest.

We worden hier nog duidelijker dan te voren gewezen op het volkomen Heil, dat in dien „dag“ het deel zal worden van Christus' Gemeente.

...

We willen met dat alles niet zeggen, dat de betekenis van den Pinksterdag alleen maar van toekomstigen aard zou zijn. Hij is dat evenmin als het feit, dat we met de viering van Kerstfeest herdenken, of als Christus' sterven en opstaan.

Doch er ligt een profetisch element in, zooals ook in die gebeurtenissen, en dat element der profetie is tegelijk weer de genade, die het Pinksterfeest zelf inhoudt.

Wat is dat dan voor genade?

We moeten daarvoor eerst maar eens nagaan de betekenis van het oud-testamentische Pinksterfeest. Want dit Pinksterfeest wordt uitdrukkelijk genoemd de vervulling van dat van den Ouden dag. Dat is ontegenzeggelijk de bedoeling mee, wanneer er staat, dat „de dag van het Pinksterfeest vervuld was“. We komen hier in aanraking met het vervulde Pinksterfeest.

Wat was dan het onvervulde Feest?

Pinksteren was het feest der eerstelingen.

Op dien dag bracht Israël twee brooden der eerstelingen tot een beweegoffer voor het Aangezicht des Heeren.⁵⁾

Dat waren eerstelingsbrooden, d.i. de eerste brooden van den nieuwen oogst van dat jaar. Die werden den HEERE gewijd. Israël gebruikte geen brood van zijn oogst, of het moest eerst die brooden in het Heiligdom hebben gebracht.

Nu zijn de eerstelingen de vertegenwoordiging van wat er volgt.

Op die wijze wijdde Israël heel zijn oogst aan den HEERE, en gaf alles aan Hem.

Zoo gaf het volk zijn leeftocht aan Zijn God.

Waartoe?

Om zoo te kennen te geven, dat het niet leefde van zijn brood, maar uit de Hand zijns Gods.

Israël leefde pas, en kon alleen maar leven, wanneer het den HEERE had gegeven, wat het voor zijn levensonderhoud noodig had; niet van het brood, maar van alle „woord“, dat uit den mond des HEEREN uitgaat.

Dat was symboliek.

Heden is die dag van Pinksteren vervuld. Dat wil zeggen: Nu is de tijd aangebroken, waarin zal worden geopenbaard, wat Pinksteren aan schaduwen in zich heeft gehad; wat Christus als Zijn schaduw heeft vooruitgeworpen in de viering van het „oude“ Pinksterfeest, dat wordt nu „nieuw“; wordt werkelijkheid.

Zooals Israël van den Ouden Dag zich op Pinksteren met het zijne den HEERE kwam toewijden om daarin zijn leven te vinden, zoo komt nu de Kerk des Heeren zich ook met het hare toewijden aan den Heere haren God, om daarmee te verklaren: Hier zijn we met alles, wat we hebben en zijn om U, onzen God er mee te dienen, en dat is ons leven!

Pinksteren is het Feest van het leven, het geestelijk leven uit den Heiligen Geest.

Maar was dat vroeger dan ook niet zoo?

Niemand zal dat bestrijden, zoomin als iemand het zal betwisten, dat het kruis van Christus ook voordat het op Golgotha was opgericht, de eenige grond der zaligheid was.

Doch die levenskracht is nu veel rijker geworden!

De aanraking met den Heiligen Geest is nauwer; er komt persoonlijk contact met Hem; en het

4) Zyma vetus, door Adam van St. Victor; vertaald:

Dit is de dag onzer hoop,
Van welks wonder kracht
Gij leest in de getuigenis.

5) Lev. 23:15 v.v.

openbaart zich als gevolg daarvan ook met veel meer energie!

Er wordt thans een leven des Geestes gewekt in de Gemeente des Heeren, zooals dat nog nimmer te voren het geval is geweest, door de persoonlijke aanwezigheid van den Geest in de Kerk en in elk lidmaat van deze.

Het is de Geest, Die de Kerk doet leven, en haar een rijk en heerlijk leven geeft, dat opbloeit in schoone bloesem en rijpe vrucht tot eere van God.

...

En nu gaan we verder.

We hebben straks reeds even op dat woord van Petrus gewezen, waardoor ook Pinksteren wordt geplaatst in het raam van de wederkomst des Heeren, en dus een eschatologische betekenis ontvangt en profetisch vooruit wijst.

En we vergelijken even met de andere „Feesten“.

Zijn we dan achteruit gegaan?

Of is dat soms minder, dan datgene, waarop die andere Feesten ons wijzen, wanneer hier wordt heengewezen naar dat heerlijke, volle, zalige leven in het Nieuw Jeruzalem, waarin al de opgewekte heiligen zullen ingaan om te zien het Aangezicht Gods; om als Zijne dienstknechten Hem te dienen en daarin het leven te vinden?

Wie durft er nu nog spreken van een „arm“ Feest?

Neen, het is niet „arm“, maar rijk! Het Feest van het rijke, zalige leven der geloovigen uit den Geest des Heeren!

Looft, o volk! den Geest des levens,
Hem, Die schept en wederschept,
Dien ge in 't hart ontvangen hebt!⁶⁾

VAN RAALTE.

6) Da Costa.

UIT DE SCHRIFT

Het Feest der voltooiing.

„En het zal zijn in de laatste dagen (zegt God), Ik zal uitstorten van mijnen Geest op alle vleesch....“

„Hij dan door de rechterhand Gods verhoogd zijnde, en de belofte des Heiligen Geestes ontvangende van den Vader, heeft dit uitgestort dat gij nu ziet en hoort.“

Hand. 2:17a, 33.

Pinksterfeest!

Feest van den Geest. Maar dan inzonderheid van den Geest in verband met den mensch. En daarom óók: feest van Christus, die de gemeenschap tusschen God en den mensch hersteld heeft en daardoor de komst van den Geest heeft mogelijk gemaakt.

In het Pinksterfeest ligt een volheid van Gods-gedachten en genade-openbaringen saamgevat. Wij kunnen daarom dit feest met vele namen benoemen: het is het geboortefeest der Nieuw-Testamentische Kerk; het is het feest van het universele christendom en daarom ook het feest der Zending. Maar wij kunnen ook trachten de heerlijkheid van het Pinkstergebeuren te benaderen door te spreken van het feest der voltooiing. Zeker, wel niet een voltooiing, die een eindstreep zou zetten onder het programma van Gods heilswerk; want aan dat programma komt nooit een eind, omdat al Gods werken eeuwig zijn. Maar in de geschiedenis der heilsopenbaring is in zekeren zin een eindpunt of rustpunt bereikt. De Kerk heeft dit beseft, door in haar belijdenis te spreken, in de taal der Schrift, van het zitten van den Zoon ter rechterhand Gods. Er is in Christus' werk een zekere rust of stabiliteit gekomen, die echter de bron is van nieuwe activiteit en krachtontplooiing. Daarom beteekent het Pinkstergebeuren voor Christus een acte der voltooiing. Hij heeft nu den staat der vernedering geheel achter zich; de donkere aarde heeft Hij beneden Zich gelaten, maar om haar te overgieten met het zonnegoud van Zijn zegening, waarmede Hij ten hemel voer. Nu heeft Hij de plaats en de heerlijkheid ingenomen, die Hem thans rechtens toekomt: aan de rechterhand Gods. Om vanuit dien Zetel der eere het voltooiingswerk ter hand te nemen; om gaven te nemen om uit te deelen onder de menschen; om den beloofden Trooster te zenden, Die Christus' werk voltooien zal. Daarom is het Pinksterfeest allereerst voor Christus het feest, waarmede de voltooiing van Zijn werk begint. Daarom zegt Petrus in de eerste Pinksterpreek: „Hij dan door de rechterhand Gods verhoogd zijnde, en de belofte des Heiligen Geestes ontvangende van den Vader, heeft dit uitgestort dat gij nu ziet en hoort“. Deze Geest is de door den Zoon Gezondene, gelijk Christus zelf is de Gezondene des Vaders.

...

Maar nog in ander opzicht is het Pinksterfeest het feest der voltooiing. Heel dit aangrijpend gebeuren in de vergaderzaal daar in Jeruzalem verkondigt, dat thans onder teekenen van storm en vuur de finale, de slotacte der wereldgeschiedenis is ingeluid. De uitstorting van den Geest heeft

allereerst Israëls roeping als volk der openbaring tot een eindpunt gebracht; en brengt daarmee de wereld over in haar eindperiode.

Israël heeft thans als volk der openbaring zijn eindpunt bereikt. God zet een punt achter de bijzondere taak, die Israël te vervullen had. Want wat was de bijzondere roeping van dit volk? Het was in zichzelf niets waardiger dan andere volken. Maar zijn betekenis bestond hierin, dat het bestemd was om den Messias voort te brengen. Het droeg den Christus in zich. Heel de profetie was naar Hem heen. Maar als dan de Christus gekomen is en in Zijn arbeid alle profetieën vervuld heeft en den Geest, dien de Vader Hem beloofd had, heeft verworven, dan moet Israël achterlaten treden en verliest het zijn bijzondere plaats onder de volkeren, ten spijt van alle chiliasten! Christus stort Zijn Geest uit. Maar die Geest is niet bestemd voor Israël alleen, maar voor alle vleesch!

Verblijd en verheug u, o Israël, omdat de genade Gods gekomen is tot alle menschen!

Ergert u nu niet, nu ge in de meest gewone talen der heidenen de groote werken Gods hoort verkondigen! De „tale Kanaans“ heeft thans zijn bekoring van „heilige taal“ verloren. Alle talen der wereld zijn nu goed genoeg, om het Evangelie van Gods genade uit te dragen. Dat kan in het Hebreeuwsch net zoo goed als in 't Grieksch, of in 't Hollandsch of Javaansch. Pinksterfeest is vromaking van de tale Kanaans... Israël heeft zijn eindpunt bereikt.

...

Maar daarom breekt nu voor de wereld de laatste ronde van haar kringloop aan. Pinksterfeest luidt een nieuw tijdperk voor de wereld in de bedeeling der „laatste dagen“, de Pinksterbedeeling, waarin wij leven. Het tijdperk, dat eenzijdig gekenmerkt wordt door het gericht Gods, en anderzijds door overvloediger genade Gods in Christus. Want Christus werkt vanuit den hemel met Zijn Geest en brengt daardoor de wateren der wereld in beroering. Christus brengt door Zijn Geest de groote crisis in de wereld, die nu reeds 19 eeuwen duurt en die steeds heviger zal worden, hoe meer de dag nadert. Het genade-werk des Geestes, dat Gods Koninkrijk doet komen, verwekt tegenstand. De actie van den Geest roept een reactie van het Beest op. De grootere ontplooiing van Gods genade brengt ook een heviger ontplooiing der zonde teweeg. En dit veroorzaakt weer, dat er gericht en oordeelen Gods over de aarde komen.

Maar in en door dit alles voert de Pinkstergeest de wereld en de menschheid tot haar eindbestemming. Want Hij is de Voltooiër, de Volmaker van de schepping. Die alles naar zijn eind doel brengt, alles ontplooit en ontwikkelt. Daarvoor was Hij reeds terstond bij de schepping op aarde gekomen: „de Geest Gods zweefde op de wateren“, om alles tot ontwikkeling te brengen. Dit werk was door de zonde onderbroken. Maar thans, in Christus aan Gods rechterhand zit, vat de Geest dit werk weer op. In de Kerk der geloovigen voert Hij de menschheid tot haar bestemming: de heerlijkheid Gods!

Zie de stroomen nu vroolijk springen! De stroomen des Geestes, die de wereld overvloeien! Overal de harten aangrijpend, wederbarend, vernieuwend. Overal nieuw leven scheppend, genade-leven, leven uit Christus, dat in eeuwigheid blijft!

De kandelaren der gemeente blijven branden. Door de altijd-vloeiende olie des Geestes (Zacharia 4).

„Totdat de wereld licht zal zijn,
Omdat elk hart werd tot een ster!“
W.

N. S.

(In de meditatie van vorige week leze men, regel 28 v.o., in plaats van: „afgekeerde“: „afgekeerde“; regel 25 in pl. van: „ze zijn slecht“, te lezen: „ze zijn weer goed“, en in regel 23 in plaats van: „ze zijn weer goed“, te lezen: „ze zijn weer goed“.)

KERKELUK LEVEN

Pinksterfeest in de prediking.

Zooals we ter gelegenheid van het Paaschfeest ontfermt hebben laten wachten, teneinde in die feestweek onze gewone artikelen te houden binnen het kader van het feest-van-den-dag, zoo willen we ook nu de loopende reeks één week laten wachten, en iets opmerken over „Pinksteren in de prediking“.

Grondgedachte voor wat hier maatstaafgevend gelden moet is wat we reeds meer dan eens, onder verwijzing naar Prof. Hoekstra's Homiletiek, naar voren hebben gebracht: dat n.l., zooals reeds uit het dogma van Gods raadsbesluiten ieder gereformeerde dadelijk verstaat, het werk van den Heere God in Zijn verlossingswerk een procesmatige eenheid is; dat er in dat werk bijzondere „bedeelingen“ zijn, die tezamen de „geschiedenis der openbaring en des heils“ vormen; dat we de geschiedenis hebben te zien zóó, als het ons geleerd wordt in Openbaring XII, en trouwens door alle profeten; dat we daarom — als we historische stoffen, met name op feestdagen, voor de prediking kiezen — verplicht zijn, het historische feit, of de feitenreeks, in die bepaalde